

Informele Raadsessie Energie 4 april 2013

Het eerste gedeelte van de raadsessie was verdeeld in vier verschillende onderwerpen/tafelgesprekken. Hieronder wordt voor elk tafelgesprek benoemd wat er ter sprake is gekomen naar aanleiding van het onderwerp. Doordat de verslaglegging door verschillende personen is gedaan, verschilt de stijl per tafel.

Daarnaast is de presentatie die in het tweede uur gegeven werd door prof. Han Slootweg beschikbaar als pdf document.

Tafel Energy Service Company (ESCo) en eigen wagenpark

Algemeen

Het college heeft de ambitie energieneutraal te zijn in 2035. Een belangrijke insteek op dit te bereiken, is het goede voorbeeld geven. Dit betekent investeren in vastgoed en het wagenpark. Dit zijn soms investeringen die volgens het huidige financiële afschrijvingsstelsel “te duur” zijn. Alleen hebben de investeringen ook invloed op andere beleidsvelden die niet te meten zijn in geld, bijvoorbeeld social return, goede voorbeeld, doet goed volgen, werkgelegenheid, etcetera.

Er zou meer gekeken kunnen worden naar total cost of ownership, assetmanagement en levenscyclus.

ESCo

De ESCo heeft als doel het eigen vastgoed dat langdurig in het bezit van de gemeente energieneutraal te maken. De insteek is dit te doen op basis van de kosten die wij momenteel aan energie uitgeven. Uitgangspunt is om integraal naar onderhoud, vervanging en gebruik van de gebouwen te kijken.

Concreet lopen er nu verschillende projecten zoals Kardinge, Martiniplaza, de Oosterpoort, Buurthuis Bessemoer, Aula Selwerderhof en een aantal scholen.

Bij Kardinge wordt een biomassaïnstallatie gerealiseerd. Deze wordt gestookt op houtsnippers die vrijkomen uit het eigen groenbeheer. Momenteel vervallen de houtsnippers aan de aannemer, welke de snippers verkoopt aan landen als Duitsland en Denemarken om daar in te zetten als brandstof. Door de kringloop binnen de gemeente te sluiten worden slimme combinaties gemaakt.

Wagenpark

Ten aanzien van het Wagenpark, is een brief (SB 13.3599251 van 28 maart 2013) aan uw raad verzonden.

Eind 2012 kan 88% van het gemeentelijke wagenpark als schoon worden bestempeld. Uitgangspunt hierbij is de nota “Aardgas tenzij...”. Daar waar duurzame voertuigvarianten toepasbaar, afdoende bedrijfszeker en binnen maximaal 5-6% meerkosten (total cost of ownership) beschikbaar zijn, investeren we in de duurzame variant.

Belangrijke thema's voor het verder verduurzamen van het wagenpark:

- Duurzaamheid versus investeringen/resultaat;
- Elektrisch rijden versus efficiënte bedrijfsvoering (bedrijfszekerheid); en
- Investering in laadpalen versus noodzaak in relatie tot de goede luchtkwaliteit.

Voorbeeld is een elektrische kleine auto over de gehele levensduur gemiddeld nog 2,5 x zo duur is als een benzine auto. De vraag is hoe belangrijk de voorbeeldrol wordt betiteld en wat dit mag kosten.

Tafel zon en wind (energielandschappen)

Zon

- Zonatlas loopt, we blijven de pers zoeken om bezoekersaantallen hoog te houden.
- Vorige Energie raadssessie is de vraag gesteld hoeveel panelen we op de Groningse daken hebben. Er is een telling uitgevoerd aan de hand van luchtfoto's per paneel. Op huisnummer niveau weten we nu hoeveel panelen er op de Groningse daken liggen.
- De eerste investering blijft voor veel mensen een obstakel, helaas is de voorfinanciering & terugvordering door OZB via de Green Deal niet gelukt. Wellicht zijn er andere constructies, vb startersleningen.
- Puntje van aandacht zijn de wijken waar veel cooperatiewoningen staan, en weinig panelen geteld zijn.

Wind:

- We zijn gestart met een onderzoek naar de potentie van wind energie binnen de gemeente grenzen. Voor kleine turbines kijken we hoe we het beleid hierop regelichter en uitnodigender kunnen maken voor initiatiefnemers.
- Voor grotere turbines wordt er een potentieel kaart gemaakt tav windenergie, waarop een belemmeringen kaart (geluid/ bebouwing/ veiligheid/weidevogel gebieden etc) wordt gelegd. Er blijven dan een aantal gebieden over, waarbij we gaan kijken wat we daar wel en niet willen, en onder welke voorwaarden.
- Extra aandacht hebben participatiemodellen: meerwaarde creëren voor Stadgers.
- Er staan enkele projectontwikkelaars al klaar om aan de slag te gaan in o.a. Westpoort.
- Denk bij Meerstad- Noord (als een van de Energie landschappen) aan het aantrekkelijk houden voor (toekomstige) bewoners.

Algemeen

Meerwaarde voor de kavels waar nu niet veel gebeurt, zonneweides/ wind turbines zijn manieren om meerwaarde te creëren voor bijv. Westpoort & Meerstad Noord, maar ook in de vorm van participatie modellen voor individuele burgers. Met name wind energie blijft een gevoelig onderwerp ivm de impact op leefomgeving. In dat licht wordt ook geopperd om 'windaandelen' te nemen elders.

Tafel Biomassa

Rode draad:

- de raad/commissieleden onderschrijven gedachte: afval = grondstof
- de raad/commissieleden stellen dat biobased economy breder is dan stad, focus moet liggen op regionale werkverbanden
- de raad/commissieleden onderschrijven gedachte dat Groningen City of Talent is, die biobased-kennis kan verbinden aan agro/chemie in regio
- de raad/commissieleden stellen dat initiatieven van onderaf (inwoners, groepen, bedrijfjes) steeds belangrijker worden in de verduurzamingsopgave
- de raad/commissieleden onderschrijven rol van overheid als facilitator, aanjager, (co)financier en opdrachtgever (cq. afnemer)

Vragen

- de raad/commissieleden vragen zich af waarom Groningen zich niet meer profileert als biobased economy-stad (voorbeeld Groen Gas)
- de raad/commissieleden vragen zich af of wet & regelgeving deze ontwikkeling ook in de weg staan
- de raad/commissieleden willen graag nader worden geïnformeerd over de houtkachel/renovatie Kardingse

Tafel Warmte

Warmtenet in Noordwest en verdienmodel op warmtenetten

In de wijken Paddepoel, Selwerd en Vinkhuizen wordt er nagedacht over een warmtenet. Veel appartementen in deze wijken hebben blokverwarming en zijn daardoor makkelijker te koppelen aan een warmtenet (met één aansluiting verwarm je meteen meerdere woningen duurzaam). Er wordt veel samengewerkt met de woningcoöperaties om dit mogelijk te maken. Spanningen liggen op de propositie: de warmte moet tenminste even duur dan wel goedkoper zijn dan de huidige warmte.

Vragen/opmerkingen van de raadsleden:

- Is het mogelijk om het netwerk en de warmte los van elkaar te koppelen zoals bij gas en elektriciteit? Antw.: Dit is op de lange termijn wel de bedoeling, maar daarvoor moet eerst wel een aanzet gedaan worden door (waarschijnlijk) publieke partijen.
- Idee om warmtenetwerk in de handen te geven van publieke partijen die winsten direct investeren in andere projecten, die pas op lange termijn rendabel zijn (en dus commercieel niet of minder aantrekkelijk zijn) is een goed idee. Belangrijk om Grunneger Power hier ook kansen te geven.
- Bij een warmtenetwerk dat niet in handen is van de gemeente: de gemeente moet op de voorwaarden (prijs, rendement, tarieven, duurzaamheid) kunnen sturen. Hierdoor proberen te garanderen dat het niet duurder of slechter geregeld wordt voor de burgers in de stad.
- Bij het aanboren van een geothermie-bron in Noordwest (waar evt. warmtenet op aangesloten kan worden) wordt verwacht water van +/- 125 °C naar boven te halen. Proefboringen moeten dit nog bevestigen. Dat water is te warm om meteen te gebruiken in verwarming huizen, dus kan op meerdere manieren ingezet worden: elektriciteit maken, bestaande woningen verwarmen en eventueel (mits beschikbaar) nieuwbouw verwarmen.
- Is het mogelijk een warmtenet te realiseren in de binnenstad? Antw.: de binnenstad is erg lastig (oude woningen, dus oude warmtevoorzieningen). Wijken met blokverwarming zijn eenvoudiger aan te pakken. Als je een groot systeem aanlegt, is dat tenminste voor 50 jaar in bedrijf, dit betekent ook dat de aanleg van zo'n systeem tot de daadwerkelijke ingebruikname tientallen jaren kan duren. Wel belangrijk om nu alvast hiermee te beginnen, maar voorlopig nog niet in binnenstad.

Warmtenet Europapark

Onder de nieuwbouw van de gemeente op het Europapark ligt een warmtesysteem waarop meerdere gebruikers kunnen aansluiten. In de toekomst kan dit verder uitgebreid worden tot een nog groter warmte net, met voldoende capaciteit om het gehele Europapark van warmte te voorzien. Er is wel één voorwaarde: dat grote systeem kan er alleen komen als er geen individuele bedrijven hun eigen systeem aanleggen.

- Is het mogelijk om (via bestemmingsplan) vast te leggen dat individuele bedrijven niet een eigen systeem mogen aanleggen, maar dat ze moeten aansluiten op het grotere systeem? Antw: momenteel is dit nog niet 100% vast te leggen. Er is wel een visie op de ondergrond, maar echte bestemmingsplannen voor de ondergrond bestaan nog niet. Daarnaast gaat de provincie over de vergunningen. Maar aangezien zij afweten van de gemeentelijke plannen voor één groot systeem, zullen zij individuele bedrijven niet snel een vergunning geven voor eigen systeem.

Overig – restwarmte

Meerdere keren kwam ter tafel dat het zonde is dat er nu nog zoveel restwarmte de lucht in gaat, oa bij Suikerunie en UMCG. Knelpunten bij restwarmte:

- Gemeente kan niet verplichten om restwarmte nuttig te gebruiken (wél bij nieuwbouw)
- Restwarmte van de Suikerunie is niet continu, maar slechts 4 maanden per jaar.
- Vaak is er nieuwbouw of grootschalige renovatie nodig om woningen geschikt te maken voor restwarmte. Momenteel ligt de markt stil, dus is er weinig ontwikkeling op dit vlak.